Avatangiisinut, Pinngortitamut, Nukissiuutinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq
Naalakkersuisoq for Miljø, Natur, Energi og Forskning

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Inatsisartunut ilaasortaq Napaartoq Isak Petrussen, Demokraatit

Allakkap ullua: 02-11-2026
Suliap normua: 2026 - 18700
Allagaatip ilisarnaataa:
26928863

Postboks 1614
3900 Nuuk
Oq.: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Eqqakkanik immikkoortiterisarneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 189-2026-mut akissut

Aluu Napaartoq Isak Petrussen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu eqqakkanik immikkoortiterisarneq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit.

Apeqqutitit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

1. **Inoqutigiinniit eqqakkat nunatsinni ukiumut qanoq annertutigippat?**

Akissut:
Eqqagassalerinermut akisussaaffik Naalakkersuisut kommunillu akornanni agguataarneqarpoq. Naalakkersuisut eqqagassalerinermi qitiusumik oqartussaasutut sinaakkutissat, tassungalu ilanngullugu inatsisitigut tunngavissat pisariaqartut qulakkiissavaat kiisalu suliassaqarfiup ineriartortinneqarnera malinnaaffigalugu tapersersussallugu.

Kommunit eqqagassalerinermut passussinermut piiaanermullu pingaarnertut oqartussaasuupput akisussaaffeqarlutillu. Kommunit nammineq ilisimavaat kommunimi angerlarsimaffinniit eqqagassat qanoq annertutigisut pilersinneqartarnersut.

ESANI A/S-ip ilisimatitsissutigaa, Nuummi Sisimiunilu eqqakkanik ikuallaaviit avatangiisit pillugit, akuerisaasut marluusut september 2025-miit augustip 2026-mut katillugit 32.922 tonsinik eqqakkanik tigusisimasut. ESANI A/S-ip eqqassatigut imikkoortinneqartut, ikuallaaviit avatangiisit pillugu akuersissutaani akuerisat tigsuparpai. Taamaattumik eqqakkat 32.922 tonsit angerlarsimaffinnit eqqagassaaneersuinnaanngillat.

Ikuallaavinnut avatangiisit pillugit akuerineqartuni eqqakkatut akuerisat, ikuallaaviit eqqagassanik ikuallanneqarsinnaasunik navianannggitsunik makkuninnga tigooraasinnaallutillu suliarinnissinnaapput:

- Eqqakkat ikuallassinnaasut,
- inuussutissarsiorfiit eqqagaat,
- qisuit mingoqanngitsut sequtsikkat,

- sanaartorfinnit eqqakkat immikkoortitikkat, eqqakkanik avatangiisinut ulorianaatilinnik akuiakkat,
- assakaasukut kummitaa atorunnaartut.

a. Taakkunannga qanoq annertutigisut atoqqinneqartarpat?

Akissut:
Eqqakkat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 7. januaari 2021-meersoq (eqqakkat pillugit nalunaarut) naapertorlugu eqqagassalerineq piiaanerlu kommunit akisussaaffigaat.

Eqqakkat pillugit nalunaarummi kapitali 6 naapertorlugu kommuni kommunimi eqqakkanut pilersaarusiamik suliaqartussaavoq. Kommunit eqqakkanut pilersaarutaat nuna tamakkerlugu Eqqakkanut iliuusissanut pilersaarut 2020-2031-p sinaakkutaalu iluaniissapput. Kommunip eqqakkanut pilersaarutaa kommunip eqqagassalerinermi suliniutaanik tulleriiaarinermik, soorlu eqqakkanik immikkoortiterinerup atoqqiisarnerullu aallunneqarnerani ilusilersueqataasussaavoq. Eqqakkanut pilersaarummi aaqqissuussinerit suliniutissallu kommunip eqqakkanut maleruagassiaani aalajangersakkat tunngavigalugit ingerlanneqassapput.

b. Eqqakkanik immikkoortiterineq aqqutigalugu atoqqiineq annertusisinneqarsinnaanersoq Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?

Akissut:
Naalakkersuisuniit eqqakkanik pinaveersaartitsinerup, eqqakkanik immikkoortiterisarnerup atueqqittarnerullu aallunneqarnissaat kissaatigineqarpoq. Taamaattumik tamanna aamma Eqqakkanut iliuusissanut pilersaarut 2020-2031-mi qitiusumik inissisimatinneqarpoq, ilaatigut tak. anguniakkat immikkoortui 3 aamma 4:

- Anguniagaq 3, Eqqaasarnermik pinaveersaartitsineq aningaasaqarnerlu kaaviiaartoq. Eqqaasarnermik pinaveersaartitsisoqassaaq, taamaalillunilu eqqakkat ikilisinneqassapput. Eqqakkanik atueqqittarneq atoqqiisarnerlu annertusineqassaaq.

- Anguniagaq 4, Eqqakkanik suliaqarnissamut tigooqqaaviit. Nuna tamakkerlugu eqqakkanik tigooqqaasarneri isumaginnittarnermilu suleriaatsit ingerlalluassapput.

2. Suut eqqakkat immikkoortinneqartarpat ullumikkut kommunini ataasiakkaani?

Akissut:
Eqqagassanik passussineq piiarnerlu kommunit akisussaaffigaat, takuuk apeqqut 1-imi aamma 1a. Kommunit eqqagassanik immikkoortiterinissamik immikkut aaqqissuussisinnaapput, kommunit eqqagassalerinermi malittarisassaanni

eqqakkat, soorlu igalaamerngit savimerngillu immikkoortillugit katersorneqarnissaat aalajangersinnaavaat.

Eqqagassalerinermut nalunaarummi kapitali 8-mi kommunit eqqagassalerinermut malittarisassiornissamut pisussaaffiinik imaqarpoq. § 18 naapertorlugu Kommunalbestyrelsi malittarisassanik ataatsimik amerlanerusunilluunniit suliaqassapput, eqqakkat kommunimi atuisinnaatitaasunit pilersinneqartut katersorneqartarnerinut innersuunneqartarnerinullu aaqqissuussinernik imaqarpoq.

§ 19 imm. 1 naapertorlugu kommunalbestyrelsi eqqakkanik katersinermut aaqqissuussinernut malittarisassani ilaatigut eqqakkanik immikkoortiterinermi immikkoortunut taaneqartunut immikkoortiterinissamik piumasaqaatinik, eqqakkanik ulorianaatilinnik angerlarsimaffinnit eqqakkanut nalinginnaasunut ilanngullugit tunniussinissamik innersuussinermik kiisalu aaqqissuussinermut peqataaneq pillugu akiliutip akilerneqartarneranik aalajangersaassaaq.

Tamatuma saniatigut § 19, imm. 2 kommunimut eqqakkanik atoqqinneqarsinnaasunik passussinermut tunngatillugu malittarisassanik allanik aalajangersaanissamut periarfissiivoq.

a. Eqqakkat suut, pinngortitamut aningaasatigullu immikkoortissallugit piukkunnarnerunersut Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?

Akissut:
Naalakkersuisut naliliipput eqqakkat atoqqinneqarsinnaasut immikkut immikkoortiterneqartarnissaat iluaqutaassasoq. Tamanna avatangiisinut sunniutinik ajoqusiisinnaasunik annikillisitsisinnaavoq, eqqakkanik inissiisarfinnut inissinneqartunik ikuallanneqartartunillu annikillisitsisinnaavoq kiisalu isumalluutinik pitsaanerusumik iluaquteqarnerunissamut qulakkeerinneqataasinnaalluni.

ESANI A/S ilisimatitsivoq igalaamerngit savimerngillu immikkut immikkoortiterlugit katersorneqarnissaat iluaqutaasinnaasoq, eqqakkat pineqartut ikuallaanermi nukissamik pilersitseqataaneq ajoramik. Pappiaqqat, pappiaqqallu qeratasuut aamma plastikki akerlianik ikuallanneqarsinnaasuupput, ikuallaanermilu nukissamik pilersitseqataasarlutik, ullumikkullu nukissamik ungasianiit kiassarnermut atorneqartumik pilersitsinermut iluaqutigineqarluni. Kommunit eqqagassanik immikkut immikkoortiterinissamik aaqqissuussisinnaapput, assersuutigalugu kommunit eqqagassalerinermut malittarisassaanni igalaamerngit savimerngillu immikkoortiterneqarnissaat aalajangersinnaavaat.

b. **Eqqakkat immikkoortitikkat angallanneqarnissaannut periarfissat nunaqarfinniit piffinnut, atoqqitassatut passunneqartussatulluunniit ingerlanneqarsinnaanerannut periarfissat Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?**

Akissut:
Ullumikkut illoqarfinni nunaqarfinnilu eqqakkat ikuallanneqarsinnaasut ESANI A/S-ip umiarsuit usisaatit attartukkat (umiarsuit assartuutit attartukkat) atorlugit aasarpai, aammalu annertusssutsikkut minnerusut Royal Arctic Line-mit assartorneqartarlutik. Tamatuma kingorna Sisimiunut imaluunniit Nuummut eqqakkanik ikuallaavinnut avatangiisit pillugit, akuerisaasut marlunut ikuallatassangorlugit assartorneqartarput.

ESANI A/S ilisimatitsivoq, assartukkanut tonsimut aningaasartuutit pingaartumik aallernermi ataatsimi annertussusaannut, umiarsuit angallaviisa isorartussusaat, ukiup qanoq ilinera apeqqutaalluni umiartornerup killeqarnera eqqakkallu piareersimanngikkaangata aalleraluarnerit apeqqutaasartut. Eqqakkat immikkoortut nutaat immikkoortinneqarsimappata, taakku immikkoorlutik poortorneqarsimasussaapput, umiarsuarmilu immikkoortisimaneqartussaallutik. Taamaattumik eqqakkanut immikkoortunut ataasiakkaanut assartorneqartunut tonsimut ataatsimut aningaasartuutit eqqakkanut ikuallanneqarsinnaasunut akuleriinnut aningaasartuutinit qaffasinnerusarput.

3. **Qanoq Naalakkersuisut nunatsinni eqqakkanik immikkoortiterinissamik minnerpaaffiliinissamik eqqussisinnaanermut periarfissat nalilerpaat?**

Akissut:
Eqqakkanik immikkoortunut immikkoortiterinissaq piumasaqaataareerpoq, tamannalu kommunit eqqakkanut maleruagassiaat aqqutigalugit naammassineqartussaavoq, tak. Eqqakkat pillugit nalunaarummi kapitali 8.

Tamatuma saniatigut eqqakkat pillugit nalunaarummi § 21-mi aalajangersarneqaqqavoq, kommuni illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani ukuninnga katersuinissamut innersuussinissamullu aaqqissuussinernik pilersitsisoqarnissaanik qulakkeerinnissasoq: angerlarsimaffinnit eqqakkat, angerlarsimaffinnit eqqakkanut assingusut, eqqakkat ulorianaatillit, eqqakkat angisuut, ujaqqat, issut, ujaraaqqat, sanaartornermut atortut immiutissallu allat iluaqutigineqarsinnaasut, saviminikut, toqqaannartumik atoqqitassat aamma uumassusilinniit, soorlu qimminit uumasunillu minnerusunit il.il. eqqakkat.

a. **Nunatsinni minnerpaaffiliinissaq qanoq ilusilerneqarsinnaava, illoqarfinni, nunaqarfinni inoqarfinnilu minnerusuni pissutsit assigiinnginnerat aallaavigalugit?**

Akissut:
Eqqakkat immikkoortiterneqarnissaannut piumasaqaatit atuutereerput, taakkulu kommunit eqqagassalerinermut malittarisassaat aqqutigalugit aalajangerneqartarlutik, apeqqut 3 takuuk.
Kommunip illoqarfinni, nunaqarfinni inoqarfinnilu minnerusuni pissutsit kommunip eqqagassanut pilersaarutaanut eqqakkanullu maleruagassiaanut ilanngussinnaavai.

4. **Nunamut tamarmut atorsinnaanerusumik assigiinnerusumillu eqqakkanik immikkoortiterinissamik aaqqissuussaq Naalakkersuisut, qanoq akeqassangatippaat?**

Akissut:
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmiit innersuussutigineqarpoq, paasissutissat maanna pigineqartut tunngavigalugit eqqakkanik immikkoortiterinerup annertusineranut aningaasartuutit katillugit naatsorsorneqarsinnaanngitsut. Naatsorsuinermut eqqakkanut katersuiviit, katersuisarneq, toqqorsineq, assartuussineq suliarinninnerlu kiisalu tunisinermit isertitaasinnaasut ilanngunneqassapput.

Naalakkersuisut kaammattuutigaat siunnerfigalugulu kommunit ataasiakkaat eqqagassalerinermut aningaasartuutitik eqqagassalerinermut akiliutit aalajangersakkat aqqutigalugit aningaasalersussagaat, akiliutit malittarisassat atuuttut naapertorlugit innuttaasunit inuussutissarsiortunillu akilersinneqartussaapput. Tamanna mingutsitsisup akiliisussaatitaaneranik tunngavigineqartumut naapertuuppoq.

Mingutsitsisup akiliisarnissaanik tunngaveqarnerup kingunerisaanik atuisut eqqakkanik pilersitsisartut, eqqakkanik passussinermut piiaanermullu atatillugu aningaasartuutinut akiliisussaapput. Tamanna aamma aningaasartuutit naapertuunnerusumik agguarneqarnissaannut iluaqutaavoq, akiliutit sapinngisamik eqqakkanik pilersitsisartut ataasiakkaat eqqakkat amerlassusaannut tutsittagaannut naapertuutsinneqarmata.

   a. **Aningaasartuutit qanoq agguataarneqassappat ilaatigut puussanut, katersornerinut, immikkoortiternerinut, toqqorsivinnut, angallannerannut passunnerannullu?**

Akissut:
Eqqagassalerineq eqqagassallu piiarneqarnissaat kommunit akisussaaffigaat. Eqqakkanik puussiarsuarnik pisinermut, katersinermut, immikkoortiterinermut, toqqorsinermut, assartuinermut suliarinninnermullu aningaasartuutit kommunit ataasiakkaat misissorlugillu aalajangersassavaat, kommunillu eqqagassalerinermut akiliutaanut ilanngullugit, taamaaliornikkut eqqagassalerinermut aningaasartuutit eqqagassalerinermut akiliutinit matussuserneqassapput. Qulaani akissummi allassimasutut tamanna mingutsitsisoq akiliisarneranik tunngavik naapertorlugu ingerlanneqassaaq.

b. Periarfissat ullumikkut suut piuppat imaluunniit atoqqiinernut ilaatigut pappiaqqanik aamma pappiaqqanik qeratasuunik, plastikkinik, igalaaminernik saviminernillu tunisinernut?

Akissut:
Tamanna kommunit ataasiakkaat eqqagassalerinermut malittarisassaminnut ilanngullugu atuutilersissinnaavaat, kiisalu kommunip eqqagassalerinermut pilersaarutaanut ilaatillugu aalajangersinnaallugu.

c. Qanoq Naalakkersuisut periarfissatut nalilerpaat immikkut eqqagassat passunnissaat imaluunniit eqqagassat arrortinneqarsinnaasut, tassani pineqarlutik nerisassat eqqagassartaasa atoqqinneqarsinnaanerat?

Akissut:
Ullumikkut nerisakut ulluinnarni eqqagassanut katersorneqartunut, Nuummi imaluunniit Sisimiuni eqqakkanik ikuallaavinni avatangiisit pillugit akuerisani marluusuni ikuallanneqartartunut ilaapput.

Eqqakkanut iliuusissanut pilersaarut 2020-2031-mi naliliisoqarpoq, uumassusilinnit eqqakkat eqqakkanit ikuallanneqarsinnaasunit aamma immikkoortiterneqartarnissaat, assartorneqarnissamut ikuallanneqarnissamullu naleqqunnerulernissamut naapertuussinnaavoq.

5. Eqqakkanik immikkoortiterinerunerup siunissami ungasinnerusumi ikuallaavinnut, toqqorterinernut allatullu eqqagassanik passussinermut aningaasatigut suut kingunerissavai?

Akissut:
ESANI A/S ilisimatitsivoq aaqqissuussineq atorneqartoq ataatsimoorluni akiliisarnermi tunngaveqartoq: assartuussinermut aningaasartuutit inoqarfiit tamarmik akornanni agguataarneqartarput, taamaalilluni inoqarfiit minnerit avinngarusimanerusullu eqqakkanik aallernermi kisimiillutik aningaasartuutigissanngilaat.

ESANI A/S ilisimatitsivoq, eqqakkat immikkoortui minnerit tamarmik immikkut isumagineqartassappata aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu ajornakusuussasoq. Katersuinerit, toqqorsinerit, assartuussinerit tunisisarnerillu annertussusaat apeqqutaatinnagu aalajangersimasunik aningaasartuutitaqarput. Taamaattumik eqqakkat immikkoortui aaqqiissutissanut annertunerusunut ataatsimoorussanullu sapinngisamik ilaatinneqartariaqarput. Aaqqiissutissat assersuutigalugu angalanissanut pilersaarutinut pioreersunut aamma tigooqqaasunut pilersuinernut ataatsimoortunut tunngasinnaapput, taamaalilluni aningaasartuutit aalajangersimasut annertussutsinut annertunerusunut agguarneqarsinnaassammata.

6. **Suliniutit suut Naalakkersuisut ukiuni tulliuttuni pilersaarutigaat eqqakkat immikkoortiternerinut, atueqqinnerit annertusinerisigut?**

Akissut:
Kommunit nutaanik suliniutaannuttapersersuinissaq siunnerfigalugu kommunit namminersortullu ukiumoortumik Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmut qinnuteqartoqarsinnaavoq. Taakku assersuutigalugu eqqagassanik atoqqiinermut aamma/imaluunniit immikkoortiterinermut misileraanissamut tunngasinnaapput. Ataatsimoorluta aaqqiissutissanik pitsaanerpaanik nassaarsinnaanissatsinnut qulakkeerisussaavoq.

7. **Naalakkersuisut oqaluuserisamut soqutiginaatilinnik allanik paasissutissiisinnaanerlutik?**

Akissut:
Nuna tamakkerlugu eqqakkanut iliuusissanut pilersaarut 2020-2031-mi tunngaviusumik arlalinnik tunngaveqarpoq, soorlu eqqagassalerinermut tulleriiaarinermik. Eqqagassanik tunngaviusumik tulleriaarisarneq eqqakkat pillugit pilersaarusiornermi tunngavissaavoq, avatangiisit eqqarsaatigalugit pitsaanerpaamik angusaqarniarluni eqqakkat qanoq iliorluni isumagineqartarnissaannik saqqummiussiffiuvoq. Pisuni arlalinni eqqakkat isumalluutaapput naleqarluartut. Taamaattumik eqqagassanik tunngaviusumik tulleriiaarisarneq una atorneqartussaavoq: 1) Eqqakkanik pinaveersaartitsineq, 2) Toqqaannartumik atoqqiineq, 3) Atoqqiisarneq, 4) Allatut iluaqutissanngortitsineq, soorlu nukissiamik atorluaaniarluni ikuallaaneq, 5) Piiaaneq/Inissiineq.

Ulloq 26. august 2026 Avatangiisinut, Pinngortitamut, Nukissiuutinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisutut Danmarkip silap pissusianut, nukissiuutinut pilersuinermullu ministeria Samira Nawa ataatsimeeqatigivara. Ataatsimiinnermi eqqagassalerineq pingaarnerutillugu oqaluuserineqarpoq. Ataatsimiinnermi nunatta Danmarkillu akornanni suleqatigiinnik ataatsimoorussamik pilersitsinissaq isumaqatigiissutigineqarpoq. Suleqatigiissitaq eqqagassalerinermi unammilligassat aalajangersimasut sukumiinerusumik misissussavaa, misilittakkanik avitseqatigiinneq, kiisalu tapersersorneqarnissamut periarfissanik naleqquttunik misissuinissaq qulaajassallugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jørgen Rosbach